

ו¹ וביום השביעי יהוה לכם קדש.
כל הפרשה מדברת מבניין המשכן, ולמה
הקדשים כאן לתהויר על השבת? וכן ע"פ
מה ש הזכרנו במא"א שהשבת והמשכן
מטרה א' להם: לקדש את ביתך ולהשיב
אתם אל אבותם שבשמיים ע"י שפע
קדושה וטהרה, אלא שהשבת היא קדושת
הזמן, שבנו אנו שוכנים עולם ומולאות
ועוסקים בתורם ומקדשים את נשמותינו
בבלדותת הזמן, לעומת זאת המשכן
והטבילה הם גנומת**ם** במקומם. שהחותמא
שנוגמה נשמות**ה** בא אל הקודש ומקדשה
ומסתירה, וגו' פעמים בשנה מהויב כל
וכורך לזרות את פניו ה' במקומו הקדוש,
ובקדושת הזמן (שנותך בשעת הביראה
זונצטו**ם** כי על שמירתו במרה ובסיני)
קדמתה לעודשות המוקום. וכשבא ה' לזרות
את בני**ם** על קדושת המוקם — לבנות בית
לשםו — אפשר שיילה על הדעת
שמעתה אין צורך עוד בקדושות הזמן
אחרי שאפשר לקדש ולתורה את הנשמה
אפילו בכל ימות השבוז במקום הקודש,
לפיכך באהה ההקרמה, קדושת
המקום באה רק בתור הוספה לקדושת
הזמן, אבל לא לבטל חיו את קדושת
השבת. ונחתנה תורה טעם ליה, שהשבת
היא "בכל משבותיכם" בארץ ובחויל, אבל
בקדושת המוקם אפשר להטהר ולהתקדש
רק בזמן שהבית קיים, יבנה בהרחה
בימים אמנו.

קהילות בכל שבת וילמדו ברבים הלכות איסור והיתר, וא"כ יתacen שזה טעם ג"כ על השינוי בסדר המשנה בענין השבת, אולם גם כשאמר להם על צוויי המשכן נאמר כאן ג"כ ויאמר משה אל „כל עדת בני ישראל“ לאמר, נראה מה שוגם ענייני המשכן דבר אל כולם ביחיד, וכן ביציאתם מהם נאמר בפסוק: ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה, מבעור שוגם ענייני המשכן אמר לכולם ביחיד, שלא לפי סדר המשנה הרגיל, וצריך בו זה טעם. והנה בסדר תוצאה כפל והדגישו בלשונו „ואתה“ בכתמה פרשיות, ואתה תוצאה את בני ישראל, ואתה הקרב אליך את אהרון אחיך, ואתה תדבר אל כל חכמי לך, דמלבד הלשון תוצאה, הקרב, תדבר, שמשמעו זה שהוא יצוה, שהוא יקריב, שהוא ידבר, כפל ג"כ ואמר „ואתה“ (ועי' בריש תוצאה מה שכתבנו בו), וכן בסדר כי תsha במצווי לאמור להם על שמירת השבת, הוסיף שם ג"כ מלחת אתה: ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אך את שבתו תשמרו, (ל"א

בנ' יצחק בהבנת דברי הכתוב: והסידר ה') מנק כל חולין – זה הר עיון
כפי שהוא יסידר מנק הסיבה הכללית המביאה לידי כל החולאים, חלאי
אנטש ומכאוביין, ומכן היא הוצאה זו והר עיון, כלומר הדעה, שהרעיון
אבל מספיק להשנות השלים ותתפתוחות הרווחנית של האדם, אשר הדעה
זהות היא שורש פורה ראש ולענה ומקור נפתח לכל חטא צון ופשע, וכאמור.

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צה ה' לעשנות אוטם, ששת ימים תעשה מלאכה וזה. ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל זה הדבר אשר צוה ה' לאניהם קחו מזבחת תרומה לו' ונור וויצו כל עדת בני ישראל לפני פנוי מזבחה. (לה, ז-ט)

הנת מבואר. כאן מן הכותבים, שימושו הרגיל שתיה נוהג בו, אכן מן הסדר המשנה ר' שיבת שינה מונח בז' כמו שאמרו בעירובין (נ"ד) כיצד סדר משנה, משות למד מפני הגבורה, נכנס אהרון ושנה לו משה פרקון, נסתלק אהרון וישב לו לשמאלו משות, נכנסו בניו ושנה לתוך משה פרקון, נסתלקו בניו אלעוז ישב לו לימין משה ואיתמר לשמאלו אהרון כה, נכנסו זקנים ושנה להם משה פרקון, נסתלטו זקנים נכנסו כל העם ושנה להם משה פרקון, נסתלק משה ושנה להם אהרון פרקון נסתלק אהרון שנו להם בניו פרקון נסתלקו בניו שננו להם זקנים פרקון, והתקשו בוגרא, וליעילו כדלן ולילפו قولתו ממשה, ומתܪץ כדי להליך בכבוד לאהרון ולבניו ולזקנים, ע"כ, הנה ביוון יקבעו שימושה למד לאהרון ארבע פעמים ולבניו שלשת וולקנים שטים וכלל העם פעם אחת ואח"כ נסתלק לו משה והלך ולמד אהרון עמהם, ואח"כ הדר אהרון ולמדו בניו עמהם, והלכו

בנוי, ולמדו הוקנים עם ישראל, אם כן הקדים משה ויצא והגיח את כולם, וכאן בתוב ויקח משה את כל עדת בני ישראל, הינו שהקהל את כולם ביחיד בפעם אחת. וכן בסוף אמר ג'ך ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה, ממשען מוח מפורש שכאו למד עם כולם יתוד כל הארבע פעמים, וכולם יצאו מלפני משה כשבמרו את סדרון, ולא שמשה יצא לפניויהם, ואחרין טעם מפני מה שינה משה בכאן סדר משנהו, ולא חלק כבוד לאהרן ולਬניו ולזקניהם בסדר המשנה, כרגע בכל פרשיות התורה שלמד עמהם.

וביקוט כאנן: רבותינו בעלי אגדה אומרין, מתחילה התורה עד סופה אין בה פרשה שאמרה בראשה ויקתל אלא ואת בלבד, אמר הקב"ה עשה לך קהילות גדוילות ודורש לפנייהם ברכים הלוות שבת, כדי שילמדו מוך דורות הבאים להקחיל קהילות בכל שבת ושכנת ולכנות בתי מדרשתם ללמד ולחוורות לישראל דברי תורה אישור והיתר כה, ע"כ. הנה נתנו בזות טעם על מה שעשה קהילה לאמר לפנייהם הלוות שבת, כדי ללמד לדורות הבאים להקחיל

ה' לשות בקדש, במקום שעד עפשו היו הבכורים מקריבי הקרבות, וכעת צוח את כל חמי לב שיעשו בגדי קדש לאחנון ולבני ללבוד ולתפארת, וישראל יביאו נדבכם את התכלת והארגן וכור הזהוב ואבני החושן, והאפו כדי לעשות מהם בגדים לאחנון ולבני, וכן שאחנון יעורך את גנות המנורה והקטרת הקטרת על מזבח הוהב, שכל אלו הדברים נאמרו ונתחדשו בפרשיות אל, והכל נאמר תzystה רק עצמי למסור להם כתע לישראל, וכן באלו הצעויים לא יהיה זה לכבוד לאחנון ובני שותם בעצם ילמדו עם בני ישראל ולצחותם להביאו את נדבכם כדי לעשות בגדיו חדש לאחנון ולבני, והוא — אהרן — יכהן ושירותם במקום הבכורים, וכינוו שכל עיר העטם מה שמשה מסר לאחנון ובניו שם ילמדו עפ' בני ישראל, היה מפני כבodo של אהרן, כמו שאמרו בבבם, אבל כאן אדרבא אין זה כבodo שהוא בשוא בעצמו יצוחו אותם על עשייה בגדי ישיחו לו לכבוד ולתפארת, וכן לעשות שם למאור והוא דיליך את המנורה והאה יקריב כל הקרבות וקטיר את הקטרות, וביתור אהרן שהיתה כל קר עני עד שאפלו ביום השmini לטילוים כשהיה ארייך ליכנס לשמש בכהונת היה בוש וירא לגשת אל המזבח להקריב הקרבות, עד שאמר לו משה, קרב אל המזבח, מה אתה בוש לך נבחרת, כמבוואר בתורת כהנים וברש"י פ' שמיני, אם כן כל שכן שלא זה וזה ממדת ענוותנותו להגיד לישראל ולצחות להם להביאו נדבכם לעשות בגדי קדש ומפארת גלו ולבני, ובגלו זה היה כאן הצעוי שילמדו עליהם רק משה בלבד, ולא ע"י אהרן ובני, ולבד הקהיל כתע את כל עדת בני ישראל ולמד עם כולם ביחד כל הארבע פעמים; נמצא בעצם היה שני אלו הדברים, בשבת ובmeshcan, צו ז' צו מיוחד לשנות מסדר המשנה הרגיל, והטעמים הם כפי המבוואר.

י"ג), ואמרו שם במקילתא ואתה דבר, לא ע"י שליח ולא ע"י מתרגם, הנה אף שכל התורה יכולה למד משה בעצמו לשושן, אלא גראה דהמשמעות היא דכו בא למגע שלא די שילמד עמיהם משה רק פעם ראשונה ואחר' כילמדו עמיהם אהרן נדב ואביו אלעזר ואיתמר והזקנים, כדרכך שנה להם כל התורה אלא שכל הארבע פעמים ילמדו רק ממשה עצמו, (וכן נראה מפיויש התורה והמצוה לתגאון הרב מלכינים), וכן כתוב הרמב"ן בפרשת תזות דבכל מקום שהוטיף ואתה מצוח, ואתה הקרב, כתוב שם הרמב"ן שהכוונה שהוא בעצם יצוח, ויקבר, וידבר, ע"י"ש; וכן בפרשנה זו כשבא משה לאמר לישראל על עני השבת, שנצטווה מהקב"ה שהוא בעצם ידבר עמיהם ויצום על השבת, וכן אמרו במקילתא הב"ל, וכי המבוואר שرك משה בעצם לימד עמיהם ולא ע"י אהרן ובני ולבני, וכך אמר להם עצמי בשנקלין, בთוך שאר הצעויים על המשכן, גם על עני השמן למאור, ועל בגדי הכהונה, ויזכר או עם כל תלמי לב על עשיית הבגדים לאחנון, שעל כל הקפיד ג"כ הקב"ה שהוא בעצם יצום וילמדם אתם, כמו שנאמר בפ' תזות ואתה מצוח, ואתה הקרב, ואתה מדבר, וכמבוואר לעיל, וכן הקהיל או את כל עדת ישראל לאמר לכלם ביחד ביחיד דזקא, כמו שנצטווה כאן ביחסו, וכן שינה מסדר המשנה הרגיל, התעט שתוימת ההקפהה על כל אלה הדברים שמשה בעצם לימד ולא ע"י אהרן ולא ע"י בני, הנה על צווי השבת כבר נתבאר לעיל בפ' הטעם בו, אולם מה שבגע לצווי על הכהונה ובגדי הכהונה אפשר לומר בוות, דתנה מה שסדר משה תמיד שאחר כך ילמדו אהרן ובני עם ישראל, אמרו על זה בגמרא שם, והוא משומ כבחו של אהרן וכבחדם של בני הזקנים, וכן שעצמי באלו הדרורות שבעכו נתמנה אהרן ובני וגהרו להיות כהנים ומשרת.

לא תבערו אש בכל משכתייכם ביום השבת (ג, ג)

(ג)
ב' ב' כ' ג'

מוסופר על ה"חפץ חיים" ז"ל, שבזמןו נתפס תלמיד אחד שהיה מעשן בשבת בסתר, ועשה מזה רעש גדול כיון שלא נמצא כלל שבחו ישיבה יען לחילל שבת. באו ל"חפץ חיים" ושאלוהו מה לעשות עם הבוחר, האם לסלקו מהישיבה או להשאירו? הזמן ה"חפץ חיים" את הבוחר לחדרו ודיבר עמו בעשר דקות, והבוחר יצא מאחדרו של הרוב בשעה בוכה ומתחרט. איש לא ידע מה היה תוכן השיחה של ה"חפץ חיים" עם הבוחר, והענין נשאר סתום זמן רב.

(ג)

לאחר שנים סיפר אחד הרובנים החשובים את המעשה בפני הכהן, ובסיום דבריו אמר: "תבל מאד שלא שאלנו את הבוחר מה אמר לו ה'חפץ חיים", כדי שנלמד מזה כיצד לטפל בבכורים". בתום הדרשת התפזר הקהל איש איש לבתו, מלבד יהודי מבוגר שנשאר באולם כשראווו מורכן על כסא. ניגש הרבה להקיצו כי חשב שהוא ישן, אך גילה להפתעתו שהיהודי התעלף, מיד שפך עליו מים וטיפל בו עד שבאה רוחו אליו.

הרב שאל את האיש מדוע התעלף טמא איננו לחיטב, אך האיש השיב שהרב גרים לו להתעלף, כאשר סיפר בדרשו על הבוחר שהיה אצל ה'חפץ חיים". תמה הרב ושאלו מה קשור הסיפור עליו? השיב לו האיש, שהוא בעצם היה הבוחר שהרב סיפר עליו... הרב שהתרגש מאוד התהנן בפני האיש שיספר לו מה אמר לו ה'חפץ חיים", וכייזד הצלחה להשפיע עליו.

ענה האיש ואמר: כשנכנסתי אצל ה'חפץ חיים", הוא לκח את ידי והחזק בה בחמימות בשתי ידיו, הסתכל בתוך עיני במבט של חמלת אהבה רבה, והתחליל לבוכות ולומר: אווי שבת קודש! אווי שבת! כך בכה ה'חפץ חיים" במשך עשר דקות... באותו רגע רעדתי וחשתי בזרם של קדושה שעובר בתוך גופי, פרצתי בבכי והתחרטתי עמוק הלב על מה שעשית וקיבلت עלי תשובה שלמה עד היום הזה.

לכן כשיספרת את המעשה התרגשתי מאוד, כי נזכרתי במעמד המרגש עם ה'חפץ חיים" וכן התעלפתי (נעימות נצח ח"ב להר"ג רבי יעקב שכמי שליט"א).

ויצאו כל עדות בני ישראל לפני משה (ל"ה ב')

האור החיים שואל מדווק הוצרכה התורה לכתוב " לפני משה" בירודע דהן היו לפני משה כמו שכתוב בתחילת הפרשה "ויקח משה". ותירץ האור חיים דתלמידי היוצאה מרבו, אסור לו לילכט ואחריוו כלפי רבו, לכן כתוב שיצאו לפני משה. ע"ב הוא מתרץ רבני חתכו שמא משה שהיה עשר יקרים ויתן את כל הדברים הזריכים לתרומות המשכן, ורק אמר להם לקיים את צויה הקב"ה שצוווהו לומר לבני, לכן מחרו לצאת לפני משה ומיהרו לתוכיא את תרומות המשכן.

הסבא וז"ל משלם מתרץ דאף לאחר שבנ"י יצאו מלימודם אצל משה, היה ניכר עליהם שהם למדו אצל משה, ולא רק בשעת לימודם, אלא בכל מקומות שחיו, אף לאחר שיצאו, ניכר עליהם כי למדו תורה אצל משה, וכך כתבה " לפני משה" בכל מקום הוכר עליהם שהם התנהגו כאילו הם עכשו לפני משה. זהה לימוד גדול לתלמידים העומדים בעת לפני " בין הזמנים", שידעו בכל מקום שייהיו צריך שיכר עליהם שם בני תורה וכו'.

כמו שאמרו במקבת יומא (פו) "ואהבת את ד' א' – שיהא שם שמים מתאהב על ירד', שיהא קורא ושונה ומשמש ת"ח והוא משאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה וכור פלוני שלמד תורה ראי כמה גאים דרכיו כמה מותוקנים מעשי, לעיו הכתוב אומר ואמר לי עבדי אתה ישראל אשר בר אטא"ר וחלילה, לחיפך מבואר שם. אולם, علينا לבאר, איך היא הדריך ומהי העצה אשר תסייע בידנו ותשמר צאתנו, כל נאבר חלילה את השם המקורש אשר לנו – "בניתורה".

וננה בפרשת מסעי אמורת התורה: " אלה מסעי בני ישראל וגוי ויכתוב משה את מוצאיםיהם למסעיהם ואלה מסעיהם למומצאיהם". וצריך להסביר מי שנא דבתחילה אמר הכתוב "מוצאים למסעיהם" ובסיומו סיים "מסעיהם למומצאיהם".

וביאר המגיד מדורבנה את העניין בךך משל לאב שהיה לו בן יחיד, ומתח עליו אמו של בן זה. לימים נשא האב אשה אחרת אשר הייתה מצערת תזיד את

(7)
ט

(8)
ב' כ'
ה' כ'

(4)

בנה החורגת. צער גדול היה לאם מן המוציאות אותן כביתה, והיה מצפה עד אשר יגדל בנו ויגיע פרקו לשאת אשה. ימים עברו, ימים הלאו, והגע לפרקן. ביום החותנה, שכרו עגלון בעל-עגללה ונשען האב עם בנו למקום השמחה. בעודם בדרך, זה וזה שאלו לעגלוון, האבא שאל כמה ארוכה היא עוד הריך אשר לפניו להגיע למתחו חפצנו. והבן שאל כמה דרך כבר עברנו ממן הבית. מה בין שאלתו של זה לשאלתו של זה. ביאר האב ואמר. אתה הבן איןך יודע מה מצפה לך, כל שמחך אינה אלא שאת זוכה לבורות מתחת ידה של האם החורגת, על כן אתה שואל כמה כבר עברנו. ירא אתה שהוא נשוב על עקנו, ולכון כל כברתיזדרך שהוא עוברים מעוררת אצלך שמחה נספת. אבל אני, מכיר באושר הצפוי לך שם עם נשואיך, על כן שואל אני את העגלוון מה רבה הדרך אל מקום השמחה.

|| משה רבינו ידע והזכיר באושר הרוב הצפוי לעם ישראל בארץ ישראל, וכי השוא עצמו התהן אל ד' והתפלל אליו תפילות מבני "וathanon" כדי ליכנס לארץ, לגבי היה העיר – למסעיהם. אבל לגביו בני ישראל עיקר שמתהן היהת ציאתם ממצרים, מרים עבדים. על בו אמר הכתוב "מסעיהם – למשאים"

כאן נתבארה לנו הריך אשר בכחת יהא בירנו לחוש עצמוני בעומדים "לפני משה". הנה יוצאים אנו עתה לימי "בין הזמנים" – "אללה מסע", ברם, יש יציאה – ושיציאה, אצל היהודי, ובפרט אצל בניתורה אין סתם נסעה. "אללה מסע" – נסעה אף היא "תורה". מטרת הנסעה ותכליתה אריכה להיות "למסעיהם", כדי לאגור כח לחברות את הגוף ולהזכירו לקראות העתיד, כדי שיהא סייף בידו להוסיף ולהgeber חילו לאוריתא. אבל חיליה לנו שתזה הנסעה "למשאים", נ שמחת פיטוריין מן היישבה בתינוק הבורחה מבית הספר. שמה על הדתו לא עול, ללא מוסר, ללא חיוכים. לא כך יאה לבן תורה. עליכם לספור את ימי בין הזמנים,ספרית העומר לקראות "מתן תורה", כמה ימים יש עוד עד הגיינו למתחו חפצנו ושובנו אל הגمرا ביתר שאת וביתר עז. או אז לא תהז זו "יציאת חולין" אלא יציאה "מלפנינו משה", ובדרך זו יהא יכולת בירנו לשמר על צבוננו, בהכרנו הכרה ברורה שלמעשה אין כאן יציאה מעולמה של תורה, אלא רק דישון וריענון הגוף למען יוכשר להძק עבותות ד' באלה של תורה.

יהי רצון שיקויים בנו "זקוי ד' חילפו כה יעלו אבר כנסרים" וגוי והוא שם שמים נישא עליינו ביציאתנו ובכיאתנו, ויאמר הכל "ישראל אשר בר אטא", אשרי מי שעמלו בתורה, אשרי מי שגדל בתורה.

מבחן של מנהוג

1. **"אמר רבי יוחנן: שלושה דברים מכוין עליהם הקב"ה בעמו, ואלו הן: רעב, ושובע, ופרש טוב; רעב – כתיב כי קרא ה' לרעב, וגוי; שבוע – כתיב ווקראתי אל הדגן וחרביתי אותו"; פרנס טוב – כתיב ויאמר ה' אל משה לאמר, ראה קראתי בשם בצלאל (ברבותה נה).**

"א"ר לוי בשם ר' חנינא: את מוצא כשנעשה המשכן, שני שבטים היו שותפים במלאתן, שבטו של יהודה בצלאל, שבטו של דן אהילא בן אחיסמך. וכן במלאת בית המקדש בן איש אלמנה מבנות דן, ושלמה בן דוד למטה יהודה" (ילקוט ויקח, תי"א).

המושג "הכרזה" מורה על דבר בלתיrigel ומצביע גם על חשיבות הדבר והחכינה המיוחדת לצרכיהם זהה. רעב, הריחו מצב בלתי רגיל, שיש להתקונן אליו. גם השובע הוא בלתי רגיל ואף הוא צריך הכנה לרוגל התוצאות העוללות לבוא הימנו לככללת המדינה, והוא חדין פרנס. אף הוא צריך הכנה, רק לעתים רחוקות מוצאים פרנס טוב.

ברם המקור שהגמרה מביאת כדי לבסס את האימרה לגבי פרנס טוב, צביך ביאור והבנה. איזו ואיה יש מובלל על פרנס טוב? כלום מצינו שובלל היה פרנס. נביא או

מניג בישראל? אמנם זכה לעשות את המשכן בחכמה שהקב"ה חן אותו, אולם גם זה היה בזמן מוגבל, ולא היה לכך שום דמיון לתהנגה – כיצד איפוא לומדות מכאן הגمرا על מהיג או פרבנש?

זאת וייתר מכך, הרי מהיג כפי המקובל אצלנו, הוא מוכיח הדור, משפייע ומלמד, מסביר ומורה את הדרכך, נכס, יוצא ובא בתוך העם בהוראות ופסקים, נושא ונותן עם העם, ועליו גם להיות בשרותו שנים רבות. מה איפוא לשורת תפקיים זו – ולובלל!

להבין פשרו של עניין, הבה ונזכיר שוב לדברי הילקוט: – “אתה מוצא, כשנעשה המשכן, שני שבטים היו שותפין במלאתכון, שבטו של יהודה – בכללל, שבטו של דן – אהלייאב בר אחימדר”. מכאן את הדורריה. הינו רבי חייט אפרים זיינצ'ז'יל:

לא כל פניות, ואין פוגמים בעבודתכם בಗל השותפות שמצויה הקב"ה עליהם.

כ' יש והאדם מסוגל להראות גבורות ונפלאות בעבודת השם יתמסר אליה במשירות נפש ממש, אולם זאת רק כאשר הוא המנהיג וחולש על הכל. רק כאשר אישיותו בולטת ונישאת מעל כלום, הוא היושב בראש ומחלייט על כל הפועלות, גוזר ופוקד. אולם כאשר יהיה אנוס לפועל כשותף, בצוותא עם חברים נוספים, ייאלץ להכנע לדעת חבר, וההנאה תיקרא על שם שנייהם – כי אז מיד תש כוחו ונפה גבורתו, ואדם שיכשרו השותפות עדר הימנו עשוי ליחס לפחד ליצור מחריב וסתור.

בכלל גודל להיות האוש אשר יבנה את משכן ה'. איש כזה חייב להיות מצויין
במבנה נעלות של לב טהור ודק. חייב היה לעבור את המבחן הזה של שרון השותפות,
ולכן בחר אותו הי' עיי' שצירף אליו את האליהן בן אחיסמך ממטה ذן. בכך נבדק במדת
יכלתו לעבוד בשותפות, לעבד את הי' לשם. כאשר עבר מבחן זה בשלמותו, אוזי הכריז
הקב"ה וקרא בשם שלו בצלאל שהוא "פרנס טוב" – הוא מסוגל להיות מנהיג בישראל,
שהוא הורה מעצמו לדורות שעל מנהיגים לעמוד בסיכון זה של "מדת
ההשתפות", בלי שתפגם מדת החירות והאהנה לבנות ולהקים מפעל ורוחני אף גס
שבמלאכה זו יהיה לו שותף, אשר למשעה הוא גורע משמו וממוניינו הקודמים, שהרי
קודם לכן עמד ייחידי בראש המפעל ועתה צורף לו עוד מישחו; מי שמסוגל לכך הר呼
נקרא "פרנס טוב". בצלאל הורה, איפוא, לכל הזריםים ומנהיגים לעמוד את דדק
"השלמה" של בניית מקדש רוחני.

והדברים כבר פורסמו.

ישראל נחשבו כמי שמיים את מלאכת המשכן
אף שהמלאכה נעשתה מآلיה

וְתָכַל כָּל עֲבוֹדַת מִשְׁכָן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשֵׂו בְּנֵי

Yesterdays

הקשה האלשיך הקדוש, דלאכורה היה לפסוק לומר תחילה "ויעשו בני ישראל" ואחר כן "וותכל כל עובdot המשכן", בדתחלת העשין ולבסוף מסיימים.

בנימוץ, דינה ידוע שהקב"ה עוזר לעושי מצוה ואף על פי כן מעלה עליהם הקב"ה כאי לו עשווה לבדם, והנה בעובדת המשכן לא היו בישדאל בקיאים במלאה זו, אך היה נעשה מאילה על ידי השגחתו יתברך, וזהו הכוונה "וחכל כל העבודה" כאי לו כתה מלאה, כי מהשדים היה נעשה ואף על פי כן מעלה עליהם הכתוב כאי לו ישראלי עשו את הכל.

זהו הכוונה ויעשו כל בני ישראל "בכל" אשר צוה ה' - בכפ' הדרミון, אף על פי שאין נראהם בעושים אלא הוא יתברך היה עשה את הכל, בכל זאת נמצאו כאילו עושים, הכל אשר צוה ה' - ולא ממש אשר צוה, דהיינו שמעלה עליהם הכתוב עשו ממש את הכל וזהו "זיכן עשו".

בב' שלמה קלוגר פירש את הפסוק, שבא הפסוק להודיענו שלא אמרו ישראל הוואיל ונבנה בית המקדש אין אנו צריכים לקיים את התורה, כי הקרבנות יכפרו עליינו, אלא אף על פי ש"וותכל כל עובdot המשכן" בכל זאת לא סמכו בני ישראל על המשכן וקרבנותיו, אלא "זועשו ככל אשר צוה ה'" את משה

למען תזוכר את יום צאתך מארץ מצרים

לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עלי
מצות לחם עני כי בחפוך יצאת מארץ מצרים למען
תזוכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיק'ך
(דברים ט"ז יט)

(3)

ברש"י שם: "למען תזוכר. על ידי אכילת הפסח והמצה את יום צאתך"
והדברים מתמיהים בלא מצוה זו אינה מצוות ליל הסדר אלא מצות זכירת
יציאת מצרים בכל יום בוקר וערב כմבוואר בברכות ("יב ע"ב") ימי חיק'ך אלו
הימים, כל ימי חיק'ך אלו הילילות", א"כ מה עניין מצוה זו לפסח מצה ומרור שאנו
אוכלים בליל הסדר.

ללא
זכר
את צ'ם

ונראה דיש בזה לימודعمוק בעיצומו של יום ותוקף נשגבתו של ליל הסדר.
ע"י המצה והמרור שאנו אוכלים בלילה הזה עליינו לזכור את יום צאתנו מארץ
מצרים כל השנה כולה.

ובהתעמת הדברים למציאות חיינו. במקשיiri טלפון יש היום "חיווג מקוצר"
של ידו בהקשת ספרה אחת בעצמם מחייבים ספרות רבות ונולן מופיעות על הצג,
וזាលאחר שפעם אחת חיינו מספר מלא, אם ישכיל אדם להכניס את הספרות
טלפון מכאן ואילך לא יצטרך להזכיר אלא מספר אחד וכל הספרות כולם יעלו
על הצג. כך על ידי זכירת יציאת מצרים כל בוקר וערב החור ונינור הטיפור של
ליל הסדר, וכל ההרגשים הנעלמים, כל המדריגות הנשגבות חוזרים ומצייפים לבו
של אדם ובכל יום ויום רואה הוא את עצמו כאלו הוא זה שיצא מצרים.

16) והנה מנהג ותיקין יש شمשיירם תתייה מן האפיקומן ותולמים אותו בבית
במקום הנראה לעין כל. מנהג זה מובה במנון אברהם סימן ת"ק סק"ז, ובקיים
השל"ה פקפק במנาง זה, אך בשורת שבנת יעקב ת"ג סמן נ"ב כתוב שראה מנהג
זה אצל אבותיו ורבתו וענינו להזכיר יצ"מ בכל יום ויום ע"ש.

ופראה להטעים ולהנעימים את הדברים דלאחר שערכנו את הסדר בשמחה
ובחדוח ובדיביקות מלאה ולא הפטרנו אחורי האפיקומן כדי שיישאר טעמו בפיו,
בטעים אנו שבסמך כל השנה כולה די לן בזיכריה בعلמא.

ומטעם זה הילכה פשוטה דבליל הסדר צריך לספר נסים ונפלאות של יציאת
מצרים (רמב"ם פ"ז ה"א מחמצ' וממצה), כי בלילה זה עליינו להתפעל ולהתרגש עד
שכל אחד ואחד יראה עצמו כאלו הוא זה שיצא מצרים משא"ב בכל ימות
השנה שלא נצטוינו בהם אל בא בזכירה בعلמא, כי אם אכן ערכנו את ליל הסדר
כבדי מן הרואין שדי יהיה בזכירה וז על מנת שכל המיית לב �רגשת הנפש תהייה
חוורות �ניעורה כבליל הסדר עצמו.

(7)